

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
6 mei 2025

Vergadering
gemeenteraad Heerlen

Datum raadsvergadering
25 juni 2025

Documentnummer 347546

Agendapunt

Onderwerp

Jaarrekening 2024, begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 inclusief meerjarenperspectief Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Inleiding/aanleiding

Het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (verder ZVHP) is een gemeenschappelijke regeling die zich voor de Parkstad gemeenten richt op de uitvoering van specifieke ondersteunende, uitvoerende en beleidsprocessen en -taken op het gebied van zorg en veiligheid. Deze gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2024 in werking getreden. Het doel van het ZVHP is de veiligheid en leefbaarheid in de regio te verbeteren: het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

De basistaken worden door het ZVHP voor alle Parkstad gemeenten uitgevoerd. Deze worden betaald via een inwonersbijdrage die iedere Parkstad gemeente betaalt. Daarnaast heeft de gemeente Heerlen een aantal extra taken en projecten weggezet. Deze worden door de gemeente Heerlen betaald. Het betreft zowel regiotaken die betaald worden uit regiomiddelen als taken die alleen in Heerlen worden uitgevoerd.

Het Algemeen Bestuur van het ZVHP beslist in haar vergadering van 8 juli 2025 over de begroting 2026 (inclusief de meerjarenraming). Alvorens deze stukken ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd, krijgen de raden van deelnemende gemeenten de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. De jaarrekening en de begrotingswijziging 2025 worden ter informatie aan u toegezonden. Hieronder volgt een toelichting op de jaarrekening, de begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 (inclusief meerjarenraming).

Jaarrekening 2024 (ter kennisname)

De jaarrekening wordt ter informatie aan u toegezonden.

Er is een positief saldo van € 336.408. Het overschot is ontstaan door het tijdelijk niet invullen van managementfuncties. De bezetting van het management van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad is nagenoeg op orde, maar de verdere inhaalslag voor de transformatie naar een zelfstandige gemeenschappelijke regeling (GR) vereist nog aanzienlijke inspanningen en capaciteit. De transitie blijkt omvangrijker dan gedacht, wat extra tijd en middelen vergt. Ondanks personele uitdagingen is de continuïteit gewaarborgd en is de inwonersbijdrage stabiel gebleven. Er zijn echter achterstanden in de bedrijfsvoering ontstaan door de complexiteit van de opbouwfase en wettelijke vereisten. Nu het management gedeeltelijk op sterkte is, ligt de focus op het inhalen van deze achterstanden in 2025. Dit biedt ook kansen om processen te optimaliseren, samenwerkingen te versterken en innovatieve oplossingen te implementeren, waardoor de dienstverlening verder kan worden verbeterd. Het overschot wordt hiervoor ingezet.

Begrotingswijziging 2025 (ter kennisname)

De begrotingswijziging 2025 wordt ter informatie aan u toegezonden. In de gemeenschappelijke regeling ZVHP is opgenomen dat indien de begrotingswijziging niet leidt tot een stijging van de inwonersbijdrage de begroting ter kennisname en niet voor het geven aan een zienswijze aan de raad wordt verstuurd. De inwonersbijdrage stijgt niet en voor de extra werkzaamheden/taken die Heerlen wegzet bij het ZVHP is dekking. Toelichting: Een belangrijk uitgangspunt bij de begrotingswijziging is dat de bijdrage van de inwoners vooralsnog niet wordt verhoogd. Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen nu nog binnen de bestaande financiële kaders worden doorgevoerd, zonder extra bijdragen van de deelnemende gemeenten. Voor de extra werkzaamheden/taken die Heerlen wegzet bij het ZVHP is dekking. Bovenstaande is uitgewerkt onder het kopje kosten en dekking.

De wijzigingen in deze begrotingen zijn deels het gevolg van eerdere begrotingswijzigingen in 2024 en nieuwe inzichten op basis van de jaarrekening 2024. Daarnaast spelen gewijzigde omstandigheden en externe factoren een rol, zoals de opdrachtverlening van de gemeente Heerlen voor het programma Preventie met Gezag (IJAP) en de aanvullende bijdrage die is gevraagd voor een re- integratieofficier (RIO). Dit betekent voor de begrotingswijziging dat er meer incidentele baten zijn dan voorheen begroot. Gelijktijdig betekent dit een toename in de personeelslasten van incidenteel personeel. De extra baten en extra lasten hebben geen gevolgen voor de inwonersbijdrage gezien deze gelijk trap op- trap af gaan.

Ontwerpbegroting 2026 (inclusief meerjarenraming)

De inwonersbijdrage stijgt niet en voor de extra werkzaamheden/taken die Heerlen wegzet bij het ZVHP is dekking. Er ontstaat wel een tekort in de begroting van Heerlen omdat de reeds ingeboekte bezuinigingen niet worden ingevuld.

Toelichting: Een belangrijk uitgangspunt bij deze meerjarenbegroting is dat de bijdrage van de inwoners niet wordt verhoogd t.o.v. de eerder vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028. Het ZVHP bevindt zich momenteel nog in de opbouwfase van de gemeenschappelijke regeling (GR), waarin ze hard werken aan het voldoen aan wettelijke vereisten en het optimaliseren van hun bedrijfsvoering. Dit leidt tot stijgende kosten. Dit betekent dat de noodzakelijke aanpassingen binnen de bestaande financiële kaders worden doorgevoerd, zonder extra bijdragen van de deelnemende gemeenten.

Bezuinigingsvraag

Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij hebben de gemeenschappelijke regelingen hiervoor medio 2024 aandacht gevraagd middels de brief bezuinigungsopgave gemeenschappelijke regelingen.

Het dagelijks bestuur heeft de directeur-secretaris van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad de opdracht gegeven om zorgvuldig de mogelijkheden tot bezuinigingen te onderzoeken. Het algemeen bestuur begrijpt dat er een bezuinigungsopgave ligt. Uit dit onderzoek zijn concreet de volgende bevindingen naar voren gekomen:

- Het ZVHP bevindt zich momenteel nog in de opbouwfase van de gemeenschappelijke regeling (GR), waarin ze hard werken aan het voldoen aan wettelijke vereisten en het optimaliseren van hun bedrijfsvoering. Dit leidt tot stijgende kosten. Het ZVHP heeft bewust gezocht naar oplossingen om de

inwonersbijdrage gelijk te houden, wat op zich een bezuiniging is gezien de stijgende totale kosten

- In het kader van de bezuinigingen is het Gegevenshuis en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad een verkenning gestart naar de samenwerking tussen deze gemeenschappelijke regelingen, specifiek op het gebied van PIOFACH-taken. De eerste uitkomsten laten zien dat samenwerking bijdraagt aan de continuïteit en kwaliteit van deze taken, maar dat er op deze schaal nog geen directe financiële besparing mogelijk is. Verder onderzoek, waarbij ook de GR Solido bij betrokken is, moet uitwijzen of een bredere samenwerkingsaanpak wel kan leiden tot de benodigde bezuiniging. De uitkomsten hiervan worden in de loop van 2025 voorgelegd aan het algemeen bestuur dat beslist of er een vervolg komt.
- Het ZVHP heeft door de inzet van ingehuurd (verplicht) personeel zoals de Information Security Officer (ISO), Chief Information Security Officer (CISO) en de Privacy Officer (PO) een kostenbesparing van € 7300 euro per jaar gerealiseerd.

Indien de raden verzoeken om verdere bezuinigingen in de begroting, is dit enkel mogelijk binnen het personeelsbestand waardoor de wachtlijsten van de persoonsgerichte aanpak verder onder druk komen te staan. Dit is niet wenselijk.

Kader

Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) Gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad

Kernthema:

Veiligheid

Bevoegdheid

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is de Raad bevoegd.

Voorstel

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de begroting 2026
2. Het ZVHP verzoeken aandacht te blijven houden voor de bezuinigungsopgave die er voor de gemeente Heerlen ligt en de komende jaren inspanning te blijven verrichten om mogelijkheden te onderzoeken om hier (gedeeltelijk) invulling aan te geven.

Argumenten

1.1 De begroting 2026 leidt niet tot verhoging van de inwonersbijdrage.

De toename van zowel de baten als lasten heeft geen effect op de balans tussen inkomsten en uitgaven. De inwonersbijdrage wordt niet verhoogd. Voor de extra werkzaamheden/taken die Heerlen wegzet bij het ZVHP is dekking.

1.2 Het ZVHP legt een sluitende begroting 2026 voor.

Hiermee kan de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze worden gecontinueerd.

1.3 Het ZVHP heeft zich ingespannen om invulling te geven aan de gevraagde bezuinigungsopgave.

Het ZVHP bevindt zich momenteel nog in de opbouwfase van de gemeenschappelijke regeling (GR), waarin ze hard werken aan het voldoen aan wettelijke vereisten en het optimaliseren van hun bedrijfsvoering. Dit leidt tot stijgende kosten. Het ZVHP heeft

bewust gezocht naar oplossingen om de inwonersbijdrage gelijk te houden, wat op zich een bezuiniging is gezien de stijgende totale kosten. Daarnaast heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad de samenwerking gezocht met twee gemeenschappelijke regelingen, Solido en het Gegevenshuis, en met het Zorg en Veiligheidssluis Maastricht-Heuvelland, op het gebied van de PIOFACH-taken om kostenbesparingen te realiseren. Het ZVHP heeft door de inzet van ingehuurd (verplicht) personeel zoals de Information Security Officer (ISO), Chief Information Security Officer (CISO) en de Privacy Officer (PO) een kostenbesparing van € 7300 euro per jaar gerealiseerd. Indien er meer bezuinigingen in de begroting moeten worden opgenomen, is dit enkel mogelijk binnen het personeelsbestand waardoor de wachtlijsten van de persoonsgerichte aanpak verder onder druk komen te staan. Dit is niet wenselijk.

2.1 Voor de komende jaren vragen wij het ZVHP om inspanningen te blijven verrichten om alsnog invulling te kunnen geven aan de bezuinigingsopgave.

De draagkracht van gemeenten staat voor 2026 en verder enorm onder druk. Landelijk worden gemeenten de komende periode geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds waarbij het jaar 2026 een dieptepunt kent. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij hebben de gemeenschappelijke regelingen hiervoor medio 2025 aandacht gevraagd middels de brief bezuinigingsopgave gemeenschappelijke regelingen. Voor de komende jaren vragen wij het ZVHP om inspanningen te blijven verrichten om alsnog (gedeeltelijk) invulling te kunnen geven aan de bezuinigingsopgave.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Door in te stemmen met de begroting 2026 kan er geen invulling worden gegeven aan de reeds ingeboekte bezuiniging.

De exacte bedragen zijn opgenomen onder het kopje kosten en dekking.

Kosten en dekking

Kostenplaats 60120001 Veiligheidshuis

Inwonersbijdrage

Bijdrage aan GR ZVHP	2025	2026	2027	2028	2029
Begroting 2025 en meerjarenbegroting	€ 562.066	€ 559.714	€ 597.430	€ 597.430	€ 597.430
Begroting 2026 en meerjarenbegroting	€ 566.370	€ 615.339	€ 663.224	€ 712.747	€ 761.717
Verschil	€ -4.304	€ -55.625	€ -65.794	€ -115.317	€ -164.287

De effecten van de begroting 2025 worden verwerkt in de begroting van de gemeente Heerlen. Daarbij houden we rekening met de effecten uit de meicirculaire 2025."

Extra taken/ projecten Heerlen

Voor de extra werkzaamheden/taken die Heerlen wegzet bij het ZVHP is dekking in de begroting van Heerlen.

Structurele baten	Bijgestelde Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bijdrage centrumgemeente Heerlen GIA	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
Mensenhandel / zorgcoördinatie centrumgemeenten	€ 100.012	€ 100.012	€ 100.012	€ 100.012	€ 100.012
Heerlen Noord Sociaal Veilig	€ 184.000	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000
Subtotaal	€ 404.012	€ 355.012	€ 355.012	€ 355.012	€ 355.012
Incidentele baten via centrumgemeente Heerlen	Bijgestelde Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beschermingstafel	€ 27.509	€ 28.417	€ 29.355	€ 30.323	€ 31.324
Regie radicalisering	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Preventie met Gezag	€ 333.076	€ 314.249	€ 52.287	-	-
Bijdrage wonen-werken ex.gedetineerden	€ 100.000	€ 87.964	€ 90.867	€ 93.866	€ 96.963
Bestuurlijk Akkoord Nazorg	€ 135.062	€ 144.123	€ 148.879	€ 153.792	€ 158.867
Subtotaal	€ 630.647	€ 609.753	€ 356.388	€ 312.981	€ 322.154
Incidentele baten via gemeente Heerlen	Bijgestelde Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Heerlen Centrum Sociaal Veilig	€ 86.000	-	-	-	-
Subtotaal	€ 86.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidentele baten Zuid Limburg	Bijgestelde Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
VIA procesregie	€ 21.590	€ 22.303	€ 23.039	€ 23.799	€ 24.584
TOTAAL EXCL. INC. BATEN ZUID LIMBURG	€ 1.120.659	€ 984.765	€ 711.400	€ 667.993	€ 677.166

Communicatie

Na besluitvorming van de gemeenteraad wordt het besluit schriftelijk kenbaar gemaakt aan het ZVHP middels bijgevoegde brief (bijlage 1)

Evaluatie

Niet van toepassing

Planning, procedure en uitvoering

Het Algemeen Bestuur van het ZVHP beslist in haar vergadering van 8 juli 2025 over de begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 (inclusief meerjarenraming). Eventuele zienswijzen van gemeenteraden worden bij de besluitvorming betrokken.

Bijlagen

1. Zienswijze aan brief ZVHP
2. Jaarrekening 2024
3. Begrotingswijziging ZVHP 2025
3. Meerjarenbegroting ZVHP 2026 (inclusief meerjarenraming 2027-2029)
5. Brief ZVHP invulling geven aan bezuinigingsopgave.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Weaver

drs. R. van Wuijtswinkel

Dit voorstel is digitaal ondertekend en is daarom niet voorzien van handtekeningen

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 mei 2025

documentnummer;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de begroting 2026
2. Het ZVHP verzoeken aandacht te blijven houden voor de bezuinigingsopgave die er voor de gemeente Heerlen ligt en de komende jaren inspanning te blijven verrichten om mogelijkheden te onderzoeken om hier (gedeeltelijk) invulling aan te geven.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de voorzitter,

de griffier,

drs. R. wever

drs. T.W. Zwemmer